

Plovia a Cassana

Per més que ho intente, no pegue en terror. No hi ha manera de recordar amb quina excusa em vaig presentar la primera volta a sa casa, un piset prop de la Finca Roja de València. Fa ja molts anys d'això. Em va obrir la porta i em va fer passar al despatx, una estança amanoseta plena d'una antigor que no s'havia fet estantissa. Sobre la taula una màquina d'escriure delatava la seua passió.

Per més que ho intente, no pegue en terror. No hi ha manera de recordar amb quina excusa em vaig presentar la primera volta a sa casa, un piset prop de la Finca Roja de València. Fa ja molts anys d'això. Em va obrir la porta i em va fer passar al despatx, una estança amanoseta plena d'una antigor que no s'havia fet estantissa. Sobre la taula una màquina d'escriure delatava la seua passió, i en la paret un rellotge marcava les hores en veu alta, convencionals, encara que el temps duia un ritme propi, com el d'ell, importat de les serres de la seua joventut i de les seues novel·les. Era impossible no sentir-se un privilegiat. Jo l'escoltava parlar amb les orelles i els ulls ben oberts. No sóc un mitòman. No crec ser-ho. Però aquell fou, per a mi, un moment molt especial, dràsticament excepcional. El sentia i em venien al cap tantes coses que havia après dels seus llibres! No solament m'havien ensenyat l'ortografia i la gramàtica més o menys eixutes. Havia après que no veníem del no res, que el nostre català ho és tant com qualsevol altre, que n'hi ha prou de rascar una miqueta en el nostre parlar per trobar un idioma tan viu que em comboïa a no deixar de fustar-hi mai més. Encara ara els tinc ací al costat, els seus llibres, en la lleixa més a mà, per si cal comprovar un temps verbal o recordar algun matís que les presses o la modernitat s'enduen de la memòria. He de confessar que no va ser fins que no el vaig tractar personalment que el vaig conèixer també com a creador literari. Les rondalles, sí que me les havia llegides, però, la seua obra de novel·lista, la tenia pendent: un univers geogràfic a quatre passes del meu, i un món antic que el temps s'ha endut amb quatre grapats, però que perdura en la nostra insistència. Hi vaig tornar algunes voltes més, en aquell pis. Després ja sempre amb amics. Ens explicava episodis de la seua vida amb una visió temporal pròpia, com si fórem contemporanis. Episodis que van marcar la història d'aquest país i dels quals ell havia estat sovint protagonista. Ho feia modestament, sense pretensions de lluïment, amb la intenció de repartir mèrits a tanta gent que havia treballat discretament per una llengua conduïda a la foscor. L'última visita, ja la vam fer a casa d'un fill, on s'estava per la seua delicada salut. Amb tot, encara mantenia el seu posat de senyor de casa bona que no abandonà mai i el somriure tan ample com el seu saber. Ara fa deu anys el vam acompanyar al cementeri de València. Plovia. Enric Valor es va morir fa deu anys, però des del seu cel de Cassana encara ens fa senyals per a millorar el llenguatge que ell heretà de la terra i que ens llegà amb ambició de futur.

13 gener 2010

Una notícia de VilaWeb.com
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)